

- ร่าง -

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบไว้อย่างชัดเจน ทำให้แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นกลุ่มผู้ทำงานและเป็นการจ้างงานหลักของชาติ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ความปลอดภัยในการทำงาน หลักประกันทางสังคม ตลอดจนการรวมกลุ่ม รวมตัว เพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้เกิดความเป็นธรรมในการจ้างงาน เพื่อให้แรงงานนอกระบบ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- ร่าง -

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“แรงงานนอกระบบ” หมายความว่า คนทำงานที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งไม่ได้เป็นลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงผู้ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“องค์กรแรงงานนอกระบบ” หมายความว่า แรงงานนอกระบบที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ.

ฉบับเสนอกองนิติการ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ แรงงานนอกระบบที่ทำสัญญาหรือทำการตกลงเกี่ยวกับสิทธิหรือประโยชน์กับบุคคลใด ย่อมได้รับความคุ้มครองตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น

สิทธิหรือประโยชน์ที่แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอื่น ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ แรงงานนอกระบบมีสิทธิเข้าถึงการส่งเสริมการทำงานที่มีสภาพการทำงานที่ดี มีความปลอดภัยในการทำงาน โดยต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมือง

มาตรา ๗ การส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบจะต้องคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

(๑) การมีส่วนร่วมของแรงงานนอกระบบ สถานประกอบการ ผู้ประกอบการ องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้าง องค์กรพัฒนาเอกชน ประชาสังคม ภาครัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

(๒) การรวมกลุ่ม รวมตัวจัดตั้งองค์กร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสิทธิประโยชน์ ความคุ้มครอง สร้างอำนาจต่อรองเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจ้างแรงงาน และพัฒนาทักษะอาชีพของแรงงานนอกระบบ ที่มีประโยชน์ร่วมกัน

(๓) การรวมกลุ่ม รวมตัวจัดตั้งองค์กรของแรงงานนอกระบบ เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้เกิด ความเป็นธรรมในการจ้างงาน และได้รับสิทธิประโยชน์ ตลอดจนได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีประโยชน์ร่วมกัน

(๔) การส่งเสริม พัฒนาทักษะ ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้

(๕) การส่งเสริมและพัฒนาให้แรงงานนอกระบบมีความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

(๖) การได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบ

หมวด ๒

การส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบ

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ให้รัฐมนตรี มีอำนาจออกประกาศ กำหนดมาตรฐานอาชีพ และการพัฒนาสมรรถนะด้านอาชีพของแรงงานนอกระบบ

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ของแรงงานนอกระบบ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศ กำหนดมาตรฐานรายได้ เวลาการทำงาน วันหยุด

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ.

ฉบับเสนอกองนิติการ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

สภาพการทำงานอื่น ๆ และมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือการประกอบอาชีพ

มาตรา ๑๐ สิทธิการได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการประกอบอาชีพ ตำแหน่งงานว่าง การส่งเสริมการมีงานทำ การพัฒนาอาชีพ สิทธิประโยชน์ด้านประกันสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน การรักษาพยาบาลทางการแพทย์ การส่งเสริมการออม และอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อแรงงานนอกระบบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ แรงงานนอกระบบมีสิทธิ ยื่นขอขึ้นทะเบียน โดยกรุงเทพมหานครให้ยื่นต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และส่วนภูมิภาคให้ยื่นต่อ สำนักงานแรงงานจังหวัดที่แรงงานนอกระบบมีภูมิลำเนาหรือที่ประกอบอาชีพอยู่ ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานดำเนินการสำรวจความต้องการของแรงงานนอกระบบ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาตามความต้องการ ของแรงงานนอกระบบนั้น ทุกหกเดือนตามรอบปีงบประมาณ เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเป็นประการใดแล้ว ให้รายงานต่อกระทรวงแรงงาน เพื่อนำข้อมูลไปประมวลผลจัดทำรายงานประจำปีต่อไป ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงข้อมูล ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และผู้ขอรับสิทธิ การได้รับสวัสดิการแห่งรัฐตามที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ แรงงานนอกระบบตั้งแต่สิบคนขึ้นไป มีสิทธิรวมกลุ่มตามลักษณะของอาชีพ เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ โดยยื่นคำขอจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ องค์กรแรงงานนอกระบบมีสิทธิ ดังนี้

(๑) เสนอแนะความคิดเห็นต่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการส่งเสริม และพัฒนาการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการทำงาน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมถึงสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

(๒) เข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ สวัสดิการ และบริการทางสังคม

(๓) เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของแรงงานนอกระบบ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) เสนอต่อกระทรวงแรงงานเพื่อขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องพิจารณา ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบให้เป็นไปตามสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) สิทธิเสนอชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะกรรมการ

(๖) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดไว้

มาตรา ๑๔ กรณีตามมาตรา ๑๓ (๓) (๔) หากคณะกรรมการหรือกระทรวงแรงงานมอบหมาย ให้หน่วยงานของรัฐไปดำเนินการให้หน่วยงานดังกล่าวรับไปดำเนินการและรายงานให้คณะกรรมการหรือกระทรวง แรงงานทราบต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ.

ฉบับเสนอกองนิติการ วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ หรือระเบียบ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง นำไปดำเนินการและรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

กรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบก็ได้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายตามมาตรา ๑๓ (๓) ให้คณะกรรมการแจ้งต่อรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลหน่วยงานนั้น เพื่อให้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ

หมวด ๓

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๔) ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านกฎหมาย ด้านแรงงาน และด้านสังคม จำนวนห้าคน

(๖) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์การแรงงานนอกระบบ จำนวนห้าคน

(๗) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทยผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง อย่างละหนึ่งคน

ให้ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการหรือผู้แทนตาม (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงหญิงชายและเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตาม (๕) (๖) หรือ (๗) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเพียงเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๗ (๕) (๖) และ (๗) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๕) (๖) และ (๗) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

เมื่อกรรมการเดิมจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการประเภทเดียวกันแทนก่อนวันครบวาระไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการประเภทเดียวกันแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือเลือกดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งหรือเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๗ (๕) (๖) และ (๗) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะขาดประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๒๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีงบประมาณละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) เสนอแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย กฎกระทรวง หรือประกาศ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบต่อคณะรัฐมนตรี

(๓) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้อง ในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบแก่หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชน

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๒๐ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ให้กระทรวงแรงงาน แต่งตั้งอาสาสมัครแรงงาน “อสร.” เป็นเครือข่ายในพื้นที่ระดับตำบลหรือแขวงเพื่อทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสาร รวบรวมข้อมูล ประสานงาน สนับสนุน บูรณาการในการทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชน ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์บริหารจัดการแรงงานนอกระบบโดยได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

การได้มา คุณสมบัติ หน้าที่ ลักษณะต้องห้าม การพ้นจากหน้าที่ ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ของอาสาสมัครแรงงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำงานของแรงงานนอกระบบ สถานที่ประกอบกิจการ สำนักงานของผู้ว่าจ้าง ผู้จ้างงาน ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจสอบเอกสารได้ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลหรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ

ให้ผู้เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ขี้แจงข้อเท็จจริง ตอบหนังสือสอบถาม ส่งสิ่งของหรือเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ไม่ตอบหนังสือสอบถาม ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง ไม่ส่งสิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๗ (๕) (๖) และ (๗) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ให้เอกสารสมัครแรงงาน “อสร.” ที่กระทรวงแรงงานแต่งตั้งก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศใช้บังคับเป็นเอกสารสมัครแรงงาน “อสร.” ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าพ้นจากหน้าที่ และมีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนตามที่กระทรวงแรงงานกำหนดนับแต่วันปฏิบัติหน้าที่เป็นต้นไป